

6. Historie za zdi muzea ukrytá...

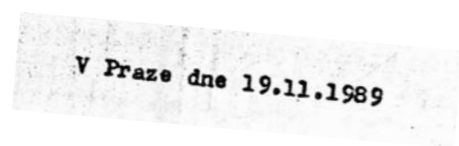
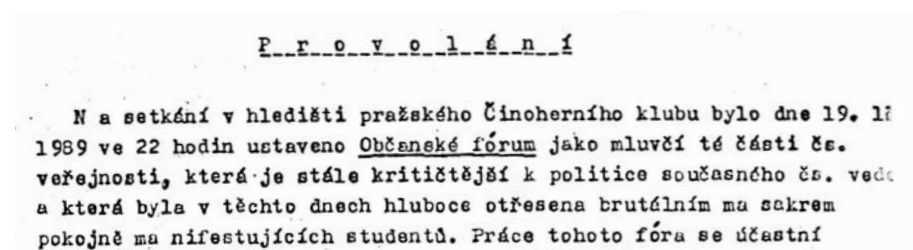
Muzea patří mezi tzv. paměťové instituce (dále např. archivy a knihovny), které uchovávají pro budoucí generace předměty z minulosti. Mezi těmito „svědky dob minulých“ můžeme najít například předvolební propagační předměty.

Na fotografiích vidíte předvolební plakety Občanského fóra (OF) a Verejnosti proti násilíu, která byla obdobou OF na Slovensku.

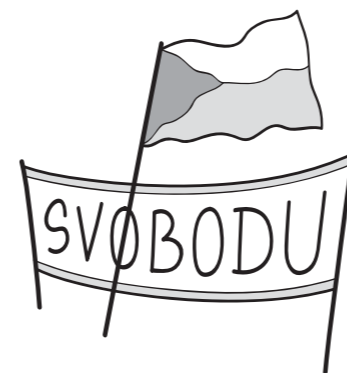


Otázky:

- 1) Víte něco o Občanském fóru (proč vzniklo, jaký byl jeho cíl, významné osobnosti, důvod rozpadu v únoru roku 1991)?
- 2) V červnu roku 1990 se konaly po čtyřech desetiletích první svobodné volby do Federálního shromáždění a do obou národních rad (volební účast dosáhla 96,79 % voličů). Nejvíce hlasů v nich získaly Občanské fórum a Verejnosť proti násilíu, na druhém místě se umístila Komunistická strana Československa. Podobné byly výsledky voleb do České národní rady (1. Občanské fórum – 49,50 %, 2. Komunistická strana Československa – 13,24 %).
 - a) Zamyslete se nad tím, co bylo příčinou vysoké volební účasti a dobrého umístění Komunistické strany Československa ve volbách roku 1990.
 - b) Měli by se občané zajímat o politiku a účastnit se voleb? Jaký je váš názor na povinnou účast ve volbách?



Úvod z provolání o ustavení Občanského fóra



1989

ROK ZÁZRAKŮ



PRACOVNÍ LIST PRO STŘEDNÍ ŠKOLY A GYMNÁZIA

1. Minulost v obrazech



Zodpovězte následující otázky:

- 1) Popište fotografii. Víte, kterou významnou událost zachycuje?
- 2) Pokuste se odhadnout a vylíčit atmosféru, která vyobrazenou událost doprovázela.
- 3) Jaký název byste dali novinovému článku, jenž tato fotografie uváděla?
- 4) Co všechno mohou symbolizovat ostnaté dráty?
- 5) Jak ovlivnilo zhroucení východního bloku každodenní život obyvatel Československa?

Tento materiál vznikl v rámci projektu „Dotkni se 20. století!“, který je financován z prostředků ESF a státního rozpočtu ČR.

www.dvacatestoleti.eu



evropský
sociální
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ



NÁRODNÍ
MUZEUM

200 dotkni se!
století!

2. Do následujícího textu doplňte níže uvedené výrazy:

V březnu 1985 se funkce generálního tajemníka Komunistické strany Sovětského svazu ujal, který začal s hospodářskými i politickými reformami tamního režimu, což vedlo k uvolnění vazeb mezi Sovětským svazem a jeho „satelity“. V Polsku domluvili reprezentanti hnutí a čelní představitelé komunistické strany za společným jednacím stolem přechod země k pluralitní demokracii. Velice podobný scénář se uskutečnil také v Situace v a Československu byla zdánlivě neměnná až do listopadu 1989, kdy v obou zemích propukly masové protesty proti vládnoucím režimům. Zatímco v Berlíně se bourala nenáviděná zeď rozdělující město na dva „světy“, v Praze propukla O poznání dramatičtější průběh měly události v Rumunsku – tehdejší rumunský prezident byl popraven. Nepokoje ovšem zasáhly také nejlidnatější komunistický stát – Čínu. Lidové bouře, jež vyvrcholily shromážděním na náměstí Nebeského klidu, se však podařilo za pomoci armády potlačit a mocenský monopol čínské komunistické strany na rozdíl od států střední a východní Evropy zůstal zachován.

Maďarsko

Nicolae Ceaușescu

sametová revoluce

Solidarność

Michail Gorbačov

Německá demokratická republika

3. Práce s textem



Osobností, jež výrazně zasáhla do celosvětového dění 2. poloviny 80. let 20. století, byl hlavní představitel Sovětského svazu, gen. tajemník KSSS Michail Sergejevič Gorbačov (nar. 1931). V následujícím dopise se na Gorbačova obrací neznámý pisatel z Československa:

V Praze 22. 11. 1989

Vážený pane Gorbačove!

Násilí 17. listopadu vyvolalo neočekávanou reakci široké československé veřejnosti. Potvrzuje to tu skutečnost, že naše republika je v hluboké všeobecné krizi. Všichni občané si to velice jasně uvědomují a žádají zásadní změny. Vedoucí představitelé však zůstávají pouze u slov. Ne včerejším pokojným shromáždění na Václavském náměstí jsme se od našich zástupců dozvěděli, že předseda federální vlády Ladislav Adamec se zaručil, že nebude použito síly. Přesto však cítíme oprávněné obavy, aby nezůstalo jako obvykle pouze u slov. Kromě nich nemáme žádnou záruku.

Proto se na Vás obrácíme s prosbou. Situace je vážná! Pane Gorbačove, chcete společný evropský dům. Ale demokratická Evropa nemůže žít s kamenem v srdci. Prosíme, vyjádřete veřejně své stanovisko. Podpořte nás! Stále znovu a znovu opakuje nechtíme násilí! Máme strach. Ne o sebe.

Pane Gorbačove, zasaďte se o to, aby nedošlo k násilí, aby glásnosť prorazila i do rozhlasu a televize, aby naše veřejnost byla pravdivě informována o současné situaci v Praze a velkých městech.

My nejsme zmanymipolování. Jde nám o socialismus, spravedlivý pro všechny.

Otázky k textu:

- 1) Kdo mohl být autorem tohoto dopisu?
- 2) Pokuste se vysvětlit pojem *glasnosť*.
- 3) Představte si, že navrhuje Gorbačova na Nobelovu cenu za mír, kterou nakonec získal v roce 1990. Jakými argumenty byste jeho nominaci podpořili?

4. Jsou tato tvrzení pro rok 1989 pravdivá?

Revoluční snahy v Rumunsku byly krvavě potlačeny vojsky států Varšavské smlouvy.

ano ne

Došlo k rozpadu Sovětského svazu.

ano ne

V americké Atlantě se uskutečnily letní olympijské hry.

ano ne

V úřadu prezidenta USA vystřídal George W. Bush st. Ronalda Reagana.

ano ne

Došlo ke sjednocení Německa.

ano ne

Jedním z kandidátů na československého prezidenta byl vedle Václava Havla také Alexander Dubček, významný představitel roku 1968.

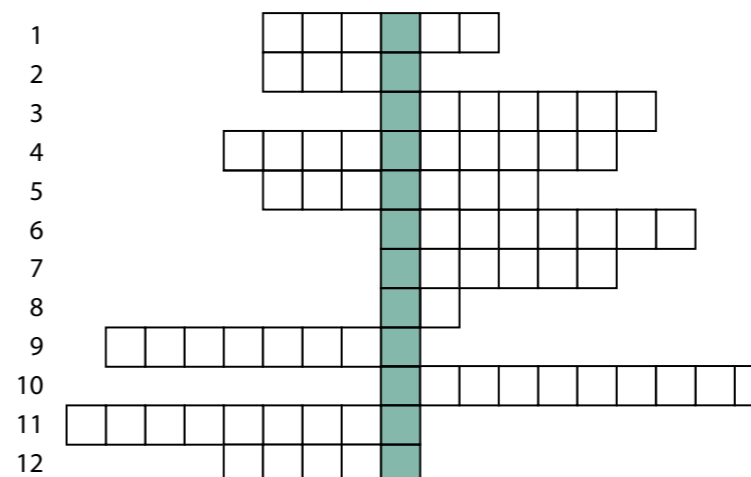
ano ne



Ronald Reagan (1911–2004)

5. Václav Havel – symbol sametové revoluce

K nejvýznamnějším osobnostem roku 1989 – a to nejen v československém měřítku – patřil spisovatel, dramatik a pozdější politik Václav Havel (1936–2011).



Tajenka: _ _ _ _ _

1. Příjmení posledního předlistopadového předsedy vlády.
2. Zkratka euroatlantického vojenského paktu, do něhož ČR přispěním V. Havla vstoupila v roce 1999.
3. Kontrola a omezování sdělování informací.
4. Název divadla, v němž působil V. Havel v 60. letech jako jevištní technik a později také jako dramaturg.
5. Příjmení studenta, na uctění jehož památky byla svolána studentská manifestace dne 17. 11. 1989.
6. Část názvu první významné hry V. Havla (1963, _ _ _ _ _ slavnost).
7. Křestní jméno generálního tajemníka ÚV KSČ, který rezignoval dne 24. 11. 1989.
8. Zkratka politického hnutí, jež vzniklo 19. 11. 1989.
9. 29. dne tohoto měsíce byl zvolen ve Vladislavském sále Pražského hradu V. Havel (jediný kandidát) devátým československým prezidentem.
10. Název manifestu zveřejněného dne 29. 6. 1989, který žádal svobodu a demokracii.
11. Část názvu nezávislé iniciativy založené v listopadu roku 1988, jejímž cílem bylo sledovat dodržování a porušování lidských práv v tehdejší Československu (Československý _ _ _ _ _ výbor).
12. Příjmení studenta, na jehož paměť bylo konáno v lednu 1989 pražské vzpomínkové shromáždění, jež bylo policií brutálně potlačeno.